

Svetniki-ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje Jos. Volc.)

XXXVIII.

Nenavadno domače in prikupno so se vèdle živali do sv. Frančiška Asiškega († 1226); on pa jih je tudi tako rad imel, da jih je imenoval le svoje „brate“ in „sestre“.

Slavni slikar Führich je kaj mikavno naslikal tega svetnika kot „ljubitelja in ljubljenca živalij“. Predočuje nam ga v onem trenutju, ko po težkem apostolskem delu nekoliko počiva na samotnem kraju tako priljubljene mu gore Alverne. Neki redovnik nam tako-le popisuje to ganljivo sliko: „Sveti Frančišek sedi v senci pod drevjem pri kraju gozda na skali; pod skalo izvira studenec, ki napaja obilno travo, razno zelišče in cvetličje ter drugo prijetno rastlinje. Sedaj sede vesela ptičica frfotaje in ščebetaje na roko, roka pa omahne z brevirjem na travo. Nato prileti druga ptičica, prileti jih še mnogo ter mu sedajo na roke in na rame; tudi golobček gleda z veje na drevesu in se gruleč pripravlja, da bi priletel. Potem se bližajo živali iz pustinje druga za drugo in se zbirajo okrog njega. Z desnico boža po glavi mlado srnico, ki se svetlo in zaupno ozira proti njemu, kakor da je vsa srečna vsled te pozornosti. V ozadju stoji veličasten jelen: na tem prostorčku se čuti tako domačega in brezskrbnega. Tudi zajčki so čutili srečno bližino moža božjega in so priskakljali ter sedijo sedaj pridno in pobožno pri njegovih nogah; in če se dela, kakor bi ne zapazil, da so ga tudi prišli obiskat, praskajo s tačicami po njegovi obleki in se žalostno ozirajo nanj. Še resni štrk se je približal in stoji kakor zamaknjen pred čudežnim ljubiteljem stvarij, kateri ima nežno ljubezen za vsako izmej njih, ker v vsaki zre lepoto dobrotljivega Boga, ki je njemu in njim vsem nebeški Oče. Tukaj mej svojimi „brati in sestrami“, ki še nikoli niso grešili zoper svojega Stvarnika, in s prvotno zvestobo izvršujejo svoj namen, za kateri jih je vstvaril, ter tako resnično slavijo Gospoda vseh stvarij, se čuti tudi sam bližje Bogu. Tukaj daleč od grešnega počenjanja ljudij je našel pravi dom za svojo čistost in plamtečo ljubezen božjo. Gospodstvo, ki smo je zgubili po Adamovem grehu, se mu je zopet povrnilo, kakor bi bil še v rajskih radostih pred grehom naših prvih starišev.“

XXXIX.

Ko je sv. Frančišek z nekaterimi tovariši po misijonih oznanjal besedo božjo, prišel je blizu mesta Bevagno na kraj, kjer se je bilo zbralo veliko raznovrstnih ptičev. Takoj gre k njim in jih pozdravi, kakor bi bila razumna bitja. Ptiči pa so vsi obstali ali obsedeli, kjer je kateri bil, se obrnili proti njemu, in oni, kateri so sedeli na najvišjih vejah, so priklanjali glave, kakor da bi ga hoteli boljše razumeti. Svetnik jim začne govoriti: „Ljubi ptički, moji bratci, poslušajte besedo božjo! Vi imate veliko vzroka hvaliti svojega Stvarnika. Oblekel vas je s perjem, dal vam je peruti za

letanje, postavil vas je v čisti zrak in skrbi za vse, česar vam je treba, ne da bi vi morali skrbeti.“ Ko je Frančišek govoril to in še drugo, so se ptički vëdli kaj čudno. Iztegovali so vratove, frfotali s perutnicami, odpirali kljune in pazljivo gledali gorečega pridigarja. Frančišku samemu se je to zelo čudno zdelo; hodil je med njimi, se jih dotikal in jih božal, pa nobeden se ni premaknil z mesta, dokler jih ni prekrizal in jim z blagoslovom dovolil, da smejo oditi. Sedaj so vsi veseli odleteli. Svetnikovi tovariši so strmeli, ker še niso nikdar videli kaj takega. Sv. Frančišek pa je rekel v svoji priprostosti: „Jaz sem pač vnemaren človek, da še nisem pridigal ptičkom, ki so tako zvesti poslušalci.“

Žabnikov Martin.

(Spisal Marko.)

Žabnikov Martin je bil jeden tistih posebnih ljudij, za katerimi leté otroci, če jih le od daleč zagledajo, in jim nagajajo, kjerkoli jim morejo. Pa vendar ni imel na sebi ničesar takega, kar bi moglo vzbujati posebno pozornost. Bose, precej umazane noge, z dolgim jermenom prepasane hlače, raskavo srajco in pomečkan klobuk s silno širokimi okraji: — takó se je nosil Žabnikov Martin. Bil je delavec na žagi, kakor vsi drugi delavci, samó časih si je naredil prost dan in se potepal po vasi.

A jedno čudno lastnost je imel, katera ni dala mirno spati vaškim otrokom, njegovim malim sovražnikom. Bal se je — žabe, kakor nobene druge stvari na svetu. Najmanjša, najpohlevnejša žabica ga je spravila v takó silen strah, da je bežal pred njo, kakor bi smodil za njim. In kaj šele velika, grbasta, napihnjena krastača! Pravili so, da mu je ostala ta čudna bojazljivost izza mladih nog, ko je bil še prav majhen. Zlezla mu je velika, umazana žaba na obrazek, ko je zaspal pred hišo; in ko se je vzbudil prestrašil se je ubožec tako grozno, da se je ves tresel in ni mogel dolgo časa nič govoriti. . . Nikdar se ni mogel več iznebiti te strašljivosti in ostala mu je za vse življenje.

Otroci pa so to porabili, da so mu nagajali. Kadar so ga srečali, začeli so kričati nad njim:

„Žaba, Martin! Žaba, žaba!“

Zapodili so kamen po cesti in Martin je tekel, kar se je dalo. Časih so prinesli predenj na skrivnem celó resnično žabo in Martinov strah je bil toliko večji. Otroke pa je to silno veselilo. Smejali so se, da so jim tekale solze iz očíj.

Najporednejši od vseh pa je bil Tratnikov Tone. V šoli se ni posebno pridno učil in knjig se je iznebil, kolikor hitro je mogel. Zató so mu hodile po glavi različne nepoštene misli, kakó bi si kratil čas in nagajal drugim ljudem. Nagovarjal je celó svoje tovariše, da so mu pomagali pri njegovih